

Aan Commissie Algemene Zaken
Van Presidium
Onderwerp Evaluatie begrotingsbehandeling
Datum 13-12-2012

Bijgaand ontvangt u de gebruikelijke evaluatie van de begrotingsbehandeling.

Dit jaar is vlak voor en na afloop van de begrotingsbehandeling de discussie weer gevoerd over de functie van de begrotingsbehandeling. Zijn meer algemene beschouwingen hier wel op zijn plaats? Zeker nu de afgelopen jaren de voorjaarsnota zowel beleidsmatig als financieel een zwaardere kaderstellende functie krijgt, kunnen vragen gesteld worden bij een meer algemeen beschouwend deel bij de begrotingsbehandeling. Het debat over de visie en het vooruitblikken vinden nu plaats bij de voorjaarsnota. Als de begroting wordt gezien als het vastleggen van de uitwerking van de kaderstellende afspraken bij de voorjaarsnota, dan zou het debat bij de begroting ook daarop gericht moeten zijn. Het presidium doet de commissie Algemene Zaken daarin een aantal concrete voorstellen.

Voorstel Begroting:

- 1. De begrotingsbehandeling te richten op het vastleggen van de concrete afspraken voor het komende jaar, waarvoor bij de voorjaarsnota richting is gegeven. Belangrijke vragen hierbij zijn dan:**
  - Zijn deze afspraken in overeenstemming met de afspraken bij de behandeling van de voorjaarsnota? (Heeft het college de opdracht van de raad bij de voorjaarsnota uitgevoerd, zo niet dan kan gesproken worden over de reden waarom van afspraken in het voorjaar wordt afgeweken)
  - Zijn er wijzigingsvoorstellen ten aanzien van het voorstel, wat wil de raad concreet anders zien (amendementen)?
  - Wat wil de raad het college of zichzelf meegeven aan andere richtinggevende uitspraken (moties) naar aanleiding van de begroting? *Het aantal moties blijft in deze systematiek bij de begroting beperkt. Richtinggevende uitspraken horen zoveel mogelijk bij de voorjaarsnota thuis, omdat deze dan direct in de begroting verwerkt kunnen worden.*
- 2. De spreektijd in eerste termijn in te perken tot 5 minuten per fractie (eventueel uit te breiden als bij commissiebehandeling van de begroting blijkt dat er veel ontwikkelingen zijn sinds de voorjaarsnota waar in de raad over gesproken moet worden) en het deel "debat" te laten vervallen. Daarvoor in de plaats het debat voeren aan de hand van de ingediende moties en amendementen.**
- 3. Een betere voorbereiding van de begrotingsvergadering kan de behandeling versnellen. Voorstel is om de eerste termijn en het indienen van de amendementen en moties tijdens de al geplande vergadering een week voor de begroting (eind oktober) te doen. College en fracties hebben dan een week tijd om zich voor te bereiden op het vervolg tijdens de begrotingsvergadering in de eerste week van november.**

Gevolgen voor de voorjaarsnota

Door de afspraken die hierboven genoemd zijn, krijgt ook de voorjaarsnota weer een iets andere / duidelijkere rol. Dit heeft ook gevolgen voor de manier waarop de voorjaarsnota wordt behandeld.

Het aanvangstijdstip behandeling voorjaarsnota vervroegen naar 16.30 uur. Het toenemende belang van de voorjaarsnota, rechtvaardigt ook dat we hier meer tijd voor uittrekken.

Er is dan 2 uur de tijd voor 10 minuten per fractie beschouwen, 5 minuten bevragen per fractie en voorlezen van de (strekking van de) moties. Om 18.30 uur is er schorsing en ruimte voor een maaltijd.

Om 19.30 uur wordt de vergadering vervolgd met een korte reactie van het college en vervolgens debat.

Dit debat kan zich óók richten op zaken die niet in de voorjaarsnota genoemd zijn. Iedere fractie kan 1 onderwerp naar voren brengen. Ter voorbereiding kunnen fracties vooraf communiceren waarover zij willen debatteren. In dat geval kan iedereen voorbereid over het onderwerp debatteren.

Wanneer per onderwerp/fractie circa 10 minuten worden uitgetrokken, dan kan om 21.00 uur worden gestart met korte bespreking van moties.

Voorstel is om enkel de moties te bespreken waarover nog vragen zijn of uitwisseling van standpunten plaats moet vinden. Door voorzitter en griffier wordt gezocht naar een goede methode om dit te bevorderen.

Bijlage: verloop begrotingsbehandeling 2012

Procedure / beschikbare tijd

Hoe is het verlopen?

De voorjaarsnota krijgt steeds meer vorm. Zowel inhoudelijk als financieel. De begroting bevatte dit jaar te hierdoor weer relatief weinig "nieuws".

Voorafgaand aan het begrotingsvoorstel heeft voor de zomervakantie een informele bijeenkomst plaatsgevonden waarbij de raad door het college is geïnformeerd over de ontwikkelingen die zich tot dan toe hebben voorgedaan. Hoe ontwikkelde de financiële uitgangssituatie zich en over welke maatregelen werd door het college nagedacht? Tijdens deze bijeenkomst is alleen informatie verstrekt.

Het idee is dat de raadsleden het prettig te vinden tussentijds geïnformeerd te zijn. Deze bijeenkomst heeft deze keer plaatsgevonden samen met de presentatie van de bestuursrapportage en een raadsvergadering over (met name) intergemeentelijke samenwerking.

Het onderscheid tussen presentatie bestuursrapportage en presentatie begroting is niet altijd voor iedereen duidelijk. Vraag is hoe we dit volgend jaar verder vorm geven. De presentatie over de bestuursrapportage is dan een week voor de laatste raadsvergadering voor de zomervakantie gepland, om zo ook de begrotingswijziging rond de burap en eventueel debat over de inhoudelijke mededelingen voor de zomer te kunnen behandelen.

De begroting werd toegezonden op 15 september. Tot 1 oktober, 9.00 uur konden schriftelijke vragen worden ingediend. De antwoorden op deze vragen zijn vervolgens volgens afspraak op 4 oktober toegestuurd. 2 fracties hebben van de mogelijkheid om vragen te stellen gebruik gemaakt. Het aantal vragen is beperkt gebleven.

Er is geen tweede ronde voor vragen ingesteld. Er zijn ook geen aanvullende vragen meer gesteld. Deze tweede ronde wordt ook in de toekomst niet meer ingesteld. Overigens is het goed gebruik om wanneer er nog dringende vragen opkomen, nog altijd te kijken hoe de vraagsteller geholpen kan worden.

Op 13 oktober vond behandeling plaats in de "Brede Commissie". Deze behandeling verliep voorspoedig (met uitzondering van een ontruimingsoefening). De commissie heeft ongeveer een uur en een kwartier over de begroting gesproken. Behandeling in de raad vond vervolgens plaats op 6 november.

Opmerkingen over de vorm van de begroting

Tijdens de begrotingsbehandeling zijn er opmerkingen gemaakt over de meetbaarheid en de vormgeving van doelstelling in de begroting. Door de PvdA is een amendement ingediend (en raadsbreed overgenomen) als illustratie van de wijze waarop doelstellingen in de begroting opgenomen kunnen worden.

Publicatie in Goirles Belang

In Goirles Belang zijn de standpunten van de fracties na de begrotingsvergadering gepubliceerd. Bij dit artikel is een overzicht gegeven van wat de raad aan moties en amendementen heeft ingediend en de besluitvorming hierover.

In het presidium is opgemerkt dat het vreemd is dat de begroting al op woensdag na de behandeling gepubliceerd wordt. De week erna wordt dan gepubliceerd wat de raad heeft gevonden. Gesteld wordt dat de publicatie over de begroting pas weg kan, als de raad ook echt heeft besloten. Bovendien is het vreemd dat de uitkomst al gepubliceerd is, terwijl het debat naar die uitkomst toe een week later wordt meegedeeld.

Ook bij de voorjaarsnota zou het goed zijn om in Goirles Belang aandacht te besteden aan de behandeling.

Debat / behandeling in de raad

Spreektijd

Slechts 1 fractie had de volledige 10 minuten spreektijd nodig. Alle andere fracties bleven binnen de beschikbare 10 minuten. Voor het vragen gedeelte na de spreektijd is soms iets meer tijd dan de vooraf geplande 5 minuten uitgetrokken. Hierdoor konden vragen en antwoorden de ruimte krijgen. Het voorlezen van de amendementen en moties heeft goed gewerkt.

Tijdsverloop in grote lijnen

Voor het deel in de middag was de tijd toereikend.

De avond verliep ruim binnen de vooraf ingeplande tijden. Uiteindelijk was de behandeling van het avonddeel van de begroting anderhalfuur sneller afgerond dan vooraf ingeschat.

Het debat

Dit jaar kan gesteld worden dat het debat een eigen weg vond. Iedere fractie bracht 1 punt in. In een aantal gevallen waren dat onderwerpen die niet of slechts zijdelings in de begroting aan de orde kwamen en die ook geen onderwerp waren van gesprek in moties en amendementen.

Hoewel het hierdoor gevoerde debat door velen als zinvol werd ervaren (en zelfs effectief was, als we constateren dat het debat over de ontwikkelingen hoek Tilburgseweg - Kalverstraat al tot ontwikkelingen leidt) kan de vraag gesteld worden of dit passend is in de discussie over de begroting, of meer zal passen bij de behandeling van de voorjaarsnota.

Tot slot:

Geconstateerd wordt dat bij de begroting met bijvoorbeeld gezien de inhoud van amendementen men gericht is over de verdeling van de middelen over de taken (budgetten). Dat wát men wil bereiken (de doelstellingen) heeft dan een minder prominente rol. De doelstellingen zijn van groot belang om de uitvoering van de begroting ook te kunnen controleren. Juist in de doelstellingen zit een belangrijk deel van de politieke richtinggevende functie.

Controle van de doelstellingen kan ook leiden tot conclusies over voortzetting van beleid. Wat kan de raad doen om meer aandacht op doelstellingen te krijgen?

Dit is onder andere onderwerp van gesprek bij het audit-comité en ook bij de ontwikkeling van het grondbeleid. Het is goed dat de hele raad hier aandacht voor heeft.

BIJLAGE: Uit het concept verslag van het presidium 17 december

7. Evaluatie begrotingsbehandeling

Behalve van de notitie van de griffier neemt het presidium ook kennis van de bijdrage van de SP. Het presidium constateert dat het politieke zwaartepunt nu ligt bij de behandeling van de voorjaarsnota. Met betrekking tot het debat over niet in de begroting genoemde onderwerpen, zoals dat nu plaats heeft gevonden, wordt geconstateerd dat dat meer thuishoort bij de behandeling voorjaarsnota. De ruimte om over dit soort onderwerpen te spreken past in de politieke agenderende rol van de raad. Het is goed om daar op deze wijze extra aandacht voor te krijgen.

Vanuit het presidium wordt de suggestie gedaan om bij het debat over moties en amendementen de voorzitter een stevigere rol te geven. Met de griffier zou de burgemeester voor aanvang van het debat kunnen aangeven over welke onderwerpen nog discussie is. Het debat kan zich dan op die punten richten. Voorgesteld wordt om het voorstel van de griffier te volgen voor de inrichting van de begrotingsvergadering en dit voor te leggen aan de commissie Algemene Zaken.

Deze inrichting van de begrotingsbehandeling heeft ook gevolgen voor de voorjaarsnota. Wat betreft aanvangstijdstip zou het goed zijn om die vergadering te beginnen met beschouwingen om 16.30 uur. Samen met 50 minuten tijd voor debat, kan dan om 18.30 uur pauze worden gehouden, waarna om 19.30 uur de vergadering hervat kan worden.

Besproken wordt dat hier door voorzitter en griffier naar gekeken wordt de notitie hierop aanpassen. De notitie wordt om die reden nagestuurd naar de commissie Algemene Zaken.

Met betrekking tot de publicatie in Goirles Belang wordt opgemerkt dat het vreemd is dat de begroting al op woensdag na de behandeling gepubliceerd wordt. De week erna wordt dan gepubliceerd wat de raad heeft gevonden. Gesteld wordt dat de publicatie over de begroting pas weg kan, als de raad ook echt heeft besloten. Ook bij de voorjaarsnota zou het goed zijn om aandacht te besteden aan de behandeling.

De opmerkingen van de SP sluiten deels aan bij hoe het debat verloopt. Door het voorstel dat aan de commissie wordt gestuurd, wordt hier naar oordeel van het presidium grotendeels aan tegemoet gekomen. Geconstateerd wordt dat de spreektijden gewoon zijn gehanteerd. Slechts één fractie had een kleine overschrijding met de spreektijd - bij een aantal fracties waren er meer vragen. Er is voor gekozen om deze vragen eerst af te handelen. De totale duur van het middagdeel bleef binnen de planning.